

Inarin kunta
Ympäristöyksikkö

Inarin ja Utsjoen yhteistoiminta-alueen tupakkalain valvontasuunnitelma 2015-2019

Inarin kunnan sosiaali- ja terveyslautakunta, ympäristöjaosto 16.12.2014 § 4

Sisällys

1. Johdanto.....	3
2. Kunnan tupakkalain ja lääkelain mukaiset valvontatehtävät.....	3
3. Valvontasuunnitelman tavoite ja valvontakohteet.....	4
4. Valvonnan painopistealueet ja valvontaprojektit vuosina 2015-2019.....	5
4.1 Tupakointikiellot ja -rajoitukset.....	5
4.2. Tupakkatuotteiden, tupakointivälineiden, tupakan vastikkeiden ja tupakkajäljitelmiä myynti ja mainonta	6
5. Tarkastusten sisällön määrittely.....	6
6. Valvontakohteiden kartoitus, tarkastustiheys, riskinarviointi ja tarkastukseen keskimääräisesti käytettävä aika	7
7. Tarkastuksella käytettävät menetelmät ml. näytteenotto	8
8. Suunnitelmallisen valvonnan toteutumisen arviointi ja raportointi	9
9. Muu tupakkalain mukainen viranhaltijatyö ja valvonnan maksullisuus.....	9

1. Johdanto

Tämä suunnitelma on Inarin ja Utsjoen kuntien tupakkalain valvontasuunnitelma vuosille 2015-19. Suunnitelmaan on sisällytetty myös lääkelain mukainen nikotiinivalmisteiden myynnin valvonta kaupoista.

Suunnitelma perustuu mm. seuraaviin oikeusohjeisiin:

- Laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi (693/1976)
- Asetus toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi (225/1977)
- Tupakkatuotteiden myynnin luvanvaraistamista koskeva laki (984/2008)
- STM:n asetus ravintolan ja muun ravitsemisliikkeen tupakointitilasta (964/2006)
- Valtakunnallinen tupakkalain valvontaohjelma vuosille 2015-19
- Lääkelaki (395/1987) ja sen 1.2.2006 voimaan tullut muutos (§: t 54a-54d)

Tupakkalaissa säädetään toimenpiteistä, joilla pyritään tupakointia vähentämällä ehkäisemään niiden terveysvaarojen ja -haittojen syntymistä, joita tupakointi aiheuttaa tai joiden syntymisalttiutta se lisää. Lain tarkoituksena on vähentää ympäristön tupakansavulle altistumista kaikissa ikäryhmissä. Valvonnan yhtenä painopisteenä on kuitenkin alle 18-vuotiaiden ympäristön tupakansavulle altistumisen vähentäminen sekä pyrkimys estää alaikäisten tupakan saatavuutta.

Lääkelain muutoksen tarkoituksena on parantaa itsehoitoon tarkoitettujen nikotiinivalmisteiden saatavuutta ja siten edistää tupakasta vieroitusta. Nikotiinikorvaushoitoon tarkoitettujen itsehoitovalmisteiden luvanvarainen myynti on mahdollista tupakkaa myyvissä kaupoissa, huoltoasemilla ja kioskeissa apteekkien lisäksi. Valmisteita saadaan myydä kaupoissa kunnan myöntämän luvan perusteella valvotusti yli 18-vuotiaille.

2. Kunnan tupakkalain ja lääkelain mukaiset valvontatehtävät

Tupakkalain 17 §:n mukaan kunnan tulee omasta aloitteestaan ja tehtyjen ilmoitusten perusteella suorittaa tupakkatuotteiden varastointi- ja myyntipaikkojen tarkastuksia sekä valvoa tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden myyntiä, automaattisen myyntilaitteen sijoittamista, tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden myynnin omavalvontaa, tupakkatuotteiden, tupakointivälineiden ja tupakkajäljitelmiä mainontaa ja muuta myynninedistämistoimintaa samoin kuin tupakointikieltojen ja -rajoitusten noudattamista toimialueellaan. Jos tarkastuksessa tai muutoin havaitaan säännösten vastaista toimintaa, kunnan tulee tupakkalain 17 §:n 2 momentin ja lääkelain nojalla kieltää säännösten vastainen toiminta sekä asettaa määräaika, jonka kuluessa tällainen toiminta on lopetettava. Kunta voi lisäksi ilmoittaa asiasta tilanteesta riippuen joko viralliselle syyttäjälle tai Valviralle.

Tupakkalain 10 b §:n 1 momentin mukaan tupakkatuotteita saa myydä tai muutoin luovuttaa vain myyntipaikan sijaintikunnan myöntämän vähittäismyyntiluvan perusteella. Liikennevälineessä tapahtuvaan tupakkatuotteiden myyntiin luvan kuitenkin myöntää tupakkalain 10 b §:n 2 momentin mukaan luvanhakijan kotikunta.

Lääkelain säännöksiensä (54 a–54 d §: t) mukaan kunta valvoo alueellaan nikotiinivalmisteiden kaupoista tapahtuvaa myyntiä. Kunnan tulee omasta aloitteestaan ja tehtyjen

ilmoitusten perusteella tarkastaa nikotiinivalmisteiden varastointi- ja myyntipaikkoja sekä valvoa nikotiinivalmisteiden myyntiä. Kunnan on myönnettävä kirjallisesta hakemuksesta lupa nikotiinivalmisteiden myyntiin, jos hakija täyttää lääkelain edellytykset säilyttää ja myydä nikotiinivalmisteita. Kunnan on ilmoitettava luvan antamisesta ja myynnin lopettamisesta Lääkelaitokselle. Mikäli myyntitoiminta on tarkastuksessa tai muutoin havaittu lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaiseksi, kunnan tulee kieltää toiminta sekä asettaa määräaika, jonka kuluessa säännösten vastainen toiminta on lopetettava.

Kunnan alueella tupakkalain ja lääkelain mukaisista tehtävistä huolehtii kunnan määräämä toimielin, joka on Inarissa ja Utsjoella Inarin kunnan sosiaali- ja terveyslautakunnan ympäristöjaosto.

3. Valvontasuunnitelman tavoite ja valvontakohteet

Tupakkalain valvontaohjelman tavoitteena on

- yhtenäistää valvontakäytäntöjä koko maassa ja saattaa toiminnanharjoittajat samanarvoiseen asemaan valvonnan tiheyden ja laadun osalta
- painopisteiden avulla kohdistaa rajalliset valvontaresurssit tehokkaasti ja suunnitelmallisesti edistämään tupakkalain tavoitteiden toteutumista.

Tupakkalain säännöllistä valvontaa voi olla esimerkiksi:

- tupakointikieltojen ja -rajoitusten valvonta
- tupakka- ja nikotiinituotteiden myyntipaikkojen ja myynnin valvonta
- tupakointivälineiden myynnin valvonta
- tupakan, tupakkatuotteen, tupakanvastikkeen/-jäljitelmän ja tupakointivälineiden mainonnan ja muun myynninedistämistoiminnan valvonta

Tupakkalain suunnitelmallista valvontaa on yksinkertaistettu ohjelmakaudelle 2015 - 2019. Suunnitelmallisen valvonnan piiristä on poistettu sellaiset kohdetyypit, joissa tupakointi on tupakkalain perusteella kielletty. Tällaisia kohdetyyppejä ovat muun muassa täysin savuttomat ravintolat, päiväkotien ja oppilaitosten sisätilat ja ulkoalueet sekä virastojen ja viranomaisten sekä niihin verrattavien julkisten laitosten yleisölle ja asiakkaille varatut sisätilat.

Suunnitelmallisen valvonnan kohteita ovat toimintakaudella 2015-19:

- tupakointitilalliset ravintolat (2 kpl)
- tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden myyntipaikat (44 kpl)
- tupakkatuotteiden tukkumyyntipaikat (- kpl)

Kunnan on varattava riittävästi työaika- ja henkilöresursseja tupakkalain säännöllisen valvonnan lisäksi myös muuhun tupakkalain valvontaan. Tällaista muuta valvontaa voivat olla erilaiset yllättävät valvontatapaukset, joita ei ole mahdollista sisällyttää etukäteen valvontasuunnitelmaan. Kyseeseen voivat tulla esimerkiksi valitukset, jotka koskevat tupakan myyntiä / luovutusta alaikäisille, myyntiluparikkomuksia, tupakan mainontaa tai tupakointikieltojen rikkomista. Voimavaroja edellyttävät myös kunnan viranomaisten toiminta tupakkalain asiantuntijoina sekä vähittäismyyntilupahakemusten käsittely.

Inarin ja Utsjoen kunnissa tupakkalain mukaista suunnitelmallista valvontaa ja lääkelain mukaista nikotiinivalmisteiden myynnin valvontaa kaupoista tehdään elintarvikevalvontasuunnitelman mukaisten tarkastusten yhteydessä. Elintarvikelain mukaiset valvontakohteet ovat yleisesti myös tupakkalain mukaisia valvontakohteita, ja kaikki nikotiinivalmisteiden myyntiin luvan saaneet toimijat (12 kpl) ovat myös elintarvikevalvonnan kohteita.

Ympäristöyksikkö saa tiedon ravitsemisliikkeiden tupakointitiloista rakennusvalvontaviranomaiselta, joka hyväksyy ja tarkastaa tupakointitilat. Hyväksynnän jälkeen kyseiset kohteet tulevat säännöllisen valvonnan piiriin. Erillinen tupakointitila on rakennettu vain kahteen ravitsemisliikkeeseen Inarin ja Utsjoen kuntien alueella. Inarissa ja Utsjoella tupakkalain valvontakohteista huomattava osa on siten ravitsemisliikkeitä, jotka poistuvat säännöllisen valvonnan piiristä kaudella 2015-19.

Terveydensuojelun valvontakohteista esim. koulut, päiväkodit ja keskiasteen oppilaitokset ovat myös tupakkalain mukaan valvottavia kohteita. Valvontaa tehdään terveydensuojelulain mukaisen suunnitelmallisen valvonnan yhteydessä.

Tupakkavalvonnan ja lääkelain mukaisten nikotiinivalmisteita myyvien kohteiden tunniste- ja yhteystiedot löytyvät yksikön valvontakohderegistereistä sekä Digia Tarkastaja -ohjelmiston tietokannasta.

4. Valvonnan painopistealueet ja valvontaprojektit vuosina 2015-2019

Tupakkalain valvonnan painopisteiden avulla kohdennetaan resursseja suunnitelmallisesti ja riskiperusteisesti sekä huomioidaan mahdollisista lainsäädäntömuutoksista aiheutuvat uudet haasteet. Kunnan on valvontasuunnitelmaa laatiessa huomioitava valvontaohjelmakauden 2015 - 2019 painopistealueet, joiden tarkoituksena on edesauttaa tupakkalain ja tupakkapolitiikan tavoitteiden toteutumista.

Tupakkalain valvontaohjelmassa 2015 - 2019 painopistealueet määritellään erikseen tupakointikieltoihin ja -rajoituksiin sekä tupakkatuotteiden, tupakointivälineiden, tupakan vastikkeiden ja tupakkajäljitelmiä myyntiin ja mainontaan.

4.1 Tupakointikiellot ja -rajoitukset

Vuonna 2010 voimaan tulleen tupakkalain muutoksen yhteydessä tupakointi kiellettiin ulkoalueilla järjestettävien yleisten tilaisuuksien katoksissa ja katsomoissa sekä muissa tilaisuuden seuraamiseen välittömästi tarkoitetuissa tiloissa, joissa osallistujat oleskelevat paikoillaan. Säädöksellä on suuri merkitys tupakansavulle altistumiselta suojaamisen näkökulmasta. Näin ollen tupakkalain valvontaohjelman painopisteenä vuosina 2016 - 2017 on tupakkalain säännösten noudattaminen ulkoalueilla järjestettävissä yleisissä tilaisuuksissa.

4.2. Tupakkatuotteiden, tupakointivälineiden, tupakan vastikkeiden ja tupakkajäljitelmiä myynti ja mainonta

Tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden myyminen alle 18-vuotiaille on tupakkalain mukaan kiellettyä. Tupakkatuotteiden myyntiä on rajoitettu luvanvaraisuudella ja poistamalla tupakka-tuotteet vähittäismyyntipaikoista kuluttajien näkyviltä. Tupakkalain yhtenä tärkeimmistä tavoitteista on säätää tehokkaita toimenpiteitä, joilla voidaan vähentää lasten ja nuorten tupakoinnin aloittamisen edellytyksiä ja rajoittaa tupakointia heidän kasvuympäristössään.

Markkinoille tulee jatkuvasti uusia tuotteita, jotka joko käyttötarkoitukseltaan vastaavat tupakkaa tai muistuttavat muodoltaan läheisesti tupakkatuotteita ja tupakointivälineitä, mutta eivät sisällä tupakkaa tai sen vastiketta. Tällaisia tuotteita ovat muun muassa sähkösavukkeet, energia-/yrttijuuska sekä erilaiset tupakkatuotteiden tai tupakointivälineiden ulkonäköä mukailevat makeiset. Ne vetoavat usein erityisesti alaikäisiin ja saavat heidät kiinnostumaan tupakkatuotteiden käytöstä. Tupakan vastikkeiden ja tupakkajäljitelmiä mainonnallisen esillepanon valvonta on valvontaohjelman painopisteenä vuosina 2015 - 2017.

Taulukko Tupakkalain valvonnan painopistealueet 2015 - 2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Tupakointikiellot ja -rajoitukset		Ulkoalueilla järjestettävät yleiset tilaisuudet			
Myynti ja mainonta	Tupakan vastikkeiden ja tupakkajäljitelmiä mainonnallinen esillepano				

5. Tarkastusten sisällön määrittely

Tupakkalain mukaisen tarkastuksen tavoitteena on selvittää, ovatko tarkastuksen kohteen tilat ja toiminta tupakkalaisissa asetettujen vaatimusten mukaisia. Tarvittaessa annetaan ohjeita, toimenpidekehotuksia ja määräyksiä, jotta lain edellytykset toteutuvat. Tarkastukseen liittyy tavallisesti aistinvaraista tarkastelua ja arviointia sekä mahdollisesti mittauksia ja näytteenottoa jatkotutkimuksia varten.

Tarkastus voi kohdistua tiloihin, toimintatapoihin, olosuhteisiin, asiakirjoihin ja tuotteisiin. Yksittäinen tarkastus voi pitää sisällään koko kohteen tarkastuksen tai vain jonkin osa-alueen tarkastuksen.

Tupakkalain toteutumista voidaan valvoa samalla, kun valvontakohteeseen kohdistetaan muuta ympäristöterveydenhuollon valvontaa. Esimerkiksi elintarvikemyymälöihin ja kioskeihin kohdistuvan muun ympäristöterveydenhuollon lain mukaisen tarkastuksen yhteydessä on luontevaa valvoa myös tupakan myyntiä ja mainontakieltoa tupakkalain perusteella sekä nikotiinikorvaushoitovalmisteiden myyntiä lääkelain perusteella. Joissakin terveydensuojelulain mukaisissa tarkastuskohteissa, kuten päiväko-

deissa ja oppilaitoksissa, on terveydensuojelulain mukaisen tarkastuksen yhteydessä usein perustelua tarkastaa samalla tupakkalain noudattaminen.

Valvira on laatinut tarkastusohjeita ja -lomakkeita tupakkalain mukaisten valvontakohteiden tarkastamista varten. Ohjeet ja lomakkeet löytyvät Valviran ympäristöterveydenhuollon ekstranetistä, tupakkaekstranetin kohdasta ”Asiakirjamallit”.

Säännölliseen valvontaan liittyvä tarkastus voi olla ennalta sovittu tai ennalta ilmoittamaton.

Tarkastus sisältää tarkastukseen valmistautumisen kohteeseen, tarkastuksen suorittamisen, tarkastuskertomuksen laatimisen. Lisäksi tarkastukseen voi sisältyä havaituista epäkohdista ilmoittamisen aluehallintovirastolle, rakennusvalvontavirastolle tai poliisille. Kaikista tehdyistä tarkastuksista laaditaan tarkastuskertomus, joka annetaan tiedoksi toimijalle ja muille mahdollisille asianosaisille. Tarkastuskertomus laaditaan aina, vaikka tarkastettavassa kohteessa asiat olisivatkin kunnossa.

Nikotiinivalmisteiden myyntipaikkojen tarkastuksessa on noudatettava hallintolain 39 §:n menettelytapasäännöksiä. Jos tarkastuksessa tai muutoin havaitaan tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaista toimintaa, kunnan tulee kieltää toiminta sekä asettaa määräaika, jonka kuluessa säännösten vastainen toiminta on lopetettava. Jos toimintaa ei ole korjattu määräajassa taikka jos kiellossa mainittua säännösten vastaista menettelyä on jatkettu tai jos säännösten vastainen toiminta on uudistettu asetettuna määräajan jälkeen, kunta voi peruuttaa nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan määräajaksi tai kokonaan. Vähittäismyyntiluvan peruuttaminen on ainoa hallinnollinen seuraamus ja kunnalla on siinä harkintavaltaa. Lääkelaisissa ei ole säädetty vastaavista valvontaviranomaisen tarkastus- ja tiedonsaantioikeuksista kuten elintarvikelaisissa ja laissa tupakoinnin vähentämiseksi. Nikotiinivalmisteiden säilytykseen kuuluu erityisesti niiden lämpötilaketjun ja viimeisen myyntipäivän seuranta. Myynnin valvontajärjestelyihin kuuluu se, miten valmisteet sijoitetaan myymälässä ja miten myynnin ikäraja huolehditaan.

6. Valvontakohteiden kartoitus, tarkastustiheys, riskinarviointi ja tarkastukseen keskimääräisesti käytettävä aika

Inarin ja Utsjoen kuntien alueella olevat tupakkalain ja lääkelain mukaiset vähittäismyyntipaikat sekä tupakointitilalliset ravintolat on rekisteröity Digia Tarkastaja ohjelman YHTI -sovellukseen. Muut tupakkalain mukaiset valvontakohteet rekisteröidään YHTI -sovellukseen sitä mukaan kun ko. kohteisiin kohdistuu muuta ympäristöterveydenhuollon valvontaa esim. koulut, päiväkodit, kerhotilat jne.

Tupakkalain mukaisia valvontakohteita valvotaan valtakunnallisessa valvontaohjelmassa määriteltyjen tarkastustiheyksien mukaan. Kohteiden riskinarviointia ei ole tehty eikä sitä katsota tarpeelliseksi.

Nikotiinivalmisteiden myynnin valvonnassa myyntipisteiden lukumäärä ilmaisee pääpiirteissään myyntitoiminnan ja valvontatarpeen laajuuden. Myyntipisteiden lukumäärällä tarkoitetaan myyntipaikassa yhtä aikaa käytössä olevien nikotiinivalmisteiden luovutus- tai kassatoimintoja sisältävien itsenäisten asiakaspalvelupisteiden enimmäismäärää.

Taulukko 1. Tupakkalain kohdetyyppien tarkastustiheys (Valvira) sekä ympäristöyksikön valvontasuunnitelma vuodelle 2015-19

Tupakkalain mukainen kohdetyyppi	Tarkastustiheys	Valvontasuunnitelman mukainen valvonta
Tupakointikiellot ja -rajoitukset		
Ravintola tai muu ravitsemisliike, jossa on erillinen tupakointitila (2 kohdetta)	joka kolmas vuosi	2015, 2018
Ulkoalueilla järjestettävät yleiset tilaisuudet	Painopistealue vuosina 2016 - 17	Vuosina 2016 - 2017 järjestettävät yleisötilaisuudet 1-5 kpl/vuosi
Tupakkatuotteiden ja nikotiinivalmisteiden myynti, mainonta ja esilläpito		
Vähittäismyynti (v. 2015 - 44 kohdetta)	joka toinen vuosi n. 50 % / vuosi	Elintarvikevalvonnan yhteydessä 2015 - 2019 tai erillisenä projektina
Tupakkatuotteiden, tupakointivälineiden, tupakkajäljitelmien ja tupakan vastikkeiden myymälämainonta sekä tupakkatuotteiden esilläpito	joka toinen vuosi n. 50 % / vuosi	Elintarvikevalvonnan yhteydessä 2015 - 2016 tai erillisenä projektina

7. Tarkastuksella käytettävät menetelmät ml. näytteenotto

Tupakkalain mukaisella tarkastuskäynnillä käytetään ensisijaisesti aistihavaintoihin perustuvaa arviointia.

Tupakointikieltoja ja -rajoituksia koskevilla tarkastuskäynneillä ilmassa voidaan todeta olevan tupakansavua, jos savu on nähtävissä, haistettavissa tai tunnettavissa. Jos tarkastusta suorittavalla henkilöllä on jokin hajuaistin toimintaan vaikuttava sairaus tai haitta, tupakansavun kulkeutumista saattaa lisäksi olla tarpeen selvittää niin sanotulla merkkisavututkimuksella. Aistinvarainen arvio tupakansavusta on kuitenkin suositeltavin menetelmä savuhaitan toteamiseksi, sillä tupakansavun hajukynnys on matalampi kuin tupakansavun mittauskynnys.

Epäselvissä ja riitaisissa tilanteissa voidaan valvontaviranomaisen harkinnan mukaan ottaa kertaluontoinen lyhyt ilmanäyte imemällä ilmaa pumpulla keräimen läpi. Kuntien valvontaresurssien tarkoituksenmukaisen käytön kannalta on tärkeää, että aktiivikeräysmenetelmän käyttöön turvaudutaan vain poikkeustilanteissa. Näytteenotto aktiivikeräimellä vaatii näytteenottolaitteiston hankkimista esimerkiksi Työterveyslaitokselta sekä perehtymistä laitteiston toimintaan. Näytteenotossa noudatetaan Työterveyslaitoksen ohjeita.

Tupakkalain myynnin ja mainonnan valvontaan ei yleensä liity näytteenottoa, mutta se on kuitenkin tietyissä tilanteissa mahdollista. Lisäksi Valvira voi tehdä näytteenotto-
pyyntöjä kunnalle yksittäisissä mainonnan- tai laadun valvontaan liittyvissä asioissa. Näihin liittyvistä käytännön järjestelyistä sovitaan tapauskohtaisesti.

Pelkkä näytteenotto ilman muita valvontatoimia ei ole tässä ohjelmassa tarkoitettu tarkastus.

Laboratorio

Viranomaisvalvontaa varten otetut näytteet otetaan Työterveyslaitoksen ohjeiden mukaan ja toimitetaan heidän analysoitavakseen:

Työterveyslaitos
Kastellin tutkimuskeskus,
Aapistie 1
90220 OULU

Puh. 030 4741, faksi 030 474 6000

8. Suunnitelmallisen valvonnan toteutumisen arviointi ja raportointi

Valvontasuunnitelman toteutumista arvioidaan vuosittain Inarin sosiaali- ja terveyslautakunnan ympäristöjaostossa. Arviointia hyödynnetään paikallisen ympäristöterveydenhuollon valvonnan kehittämisessä, valvonnan jatkuvuuden varmistamisessa ja uusien suunnitelmien laadinnassa.

Arvioinnissa kuvataan:

- tarkastusten kattavuus (toteutuneiden tarkastusten lukumäärä, valvontaprojekteihin osallistuminen)
- syyt tai perustelut mahdollisista toteutumatta jääneistä tavoitteista tai poikkeamista ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi
- painopistealueiden huomioiminen valvonnassa
- tarkastusten suunniteltu ja toteutunut ajankäyttö
- arvio voimavarojen riittävydestä
- henkilöstövoimavarojen kohdentuminen eri ympäristöterveydenhuollon toimialoille
- valvonnasta saadut tulot ja niiden kohdentuminen

Lisäksi voidaan kertoa havaittujen epäkohtien määrä sekä toimenpiteet epäkohtien korjaamiseksi

Raportointia ja siihen liittyviä aikatauluja käsitellään tarkemmin ympäristöterveydenhuollon yhteisessä valvontaohjelmassa luvussa 5.

9. Muu tupakkalain mukainen viranhaltijatyö ja valvonnan maksullisuus

Säännöllisen ja suunnitelmallisen valvonnan lisäksi on huomioitava muu kunnan tehtävänä oleva tupakkalain tarkoittama valvonta ja siihen varattavat henkilöresurssit ja työaika. Tällaista muuta valvontaa voivat olla erilaiset yllättävät valvontatapaukset, joita ei ole mahdollista sisällyttää etukäteen valvontasuunnitelmaan. Kyseeseen voivat tulla esimerkiksi valitukset, jotka koskevat tupakan myyntiä alaikäisille, myyntiluparikkomuksia, tupakan maiontaa, tupakkatuotteiden tai niiden tavaramerkkien esilläpitoa tai tupakointikieltojen rik-

komista. Myös tupakkalain vähittäismyyntilupahakemusten käsittely, toimiminen tupakkalain asiantuntijana, neuvojana ja ohjaajana sekä toiminnan kehittäminen ja erilaiset raportointitehtävät vaativat voimavaroja.

Tupakkalain mukainen valvonta on maksullista. Valvontaa koskevat maksut perustuvat

- myyntiluvan käsittelyyn
- myyntiluvan haltijaan kohdistuvaan vuosittaiseen valvontamaksuun
- valvontakohteen kuulumiseen suunnitelmallisen valvonnan piiriin.

Vuosittainen valvontamaksu kattaa sekä kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvän että muunlaisen myynnin valvonnan ja siihen liittyvät valvontatoimenpiteet. Maksullisuutta käsitellään tarkemmin ympäristöterveydenhuollon yhteisessä valvontaohjelmassa kohdassa 2.6.